

העלאת תנובת החלב ואחוז שומן

העלייה בתנובה, ובעיקר, באחוז השומן. נראה לי שהמחיר הגבוה של המ"מ מצדיק להשתמש יותר במזונות גסים משקיים. את התערובת רצוי לחלק במספר מנות רב יותר, ואת המזונות הגסים לתת במנות קטנות ולסירוגין: מ"מ — מ"ג, מ"מ — מ"ג. שימוש בקש, בגבולות של 2—3 ק"ג ביום, אפשרי בהחלט.

אני משוכנע, שבחלוקה טובה, מאוזנת ומסודרת בכל ימות השנה, ישנה אפשרות להעלות את התנובה. היה רצוי וחשוב מאוד, שמשקים בעלי תנובה גבוהה יספרו מניסיונם, ונלמד אחד מניסיונו של השני.

אביא בזה את הנהוג במשקנו, אשר התנובות בו אינן מן הגבוהות ביותר, אבל השומן הוא די גבוה:

בתשכ"ט תנובת החלב הממוצעת לפרה היתה — 6840 ק"ג, אחוז השומן 3.53;

בתש"ל תנובת החלב הממוצעת לפרה היתה — 6730 ק"ג, אחוז השומן 3.54;

בתשל"א חולבים 2 פעמים ביום.

ההזנה באופן כללי: 1. שחת קטנית במשך כל השנה, בערך 3 ק"ג ביממה; 2. מזון עסיסי, כולל: סלק, סחיט ס"ס, קליפות הדורים; 3. תחמיץ חורפי במשך כ-9 חודשים; 4. קש להשלמה (השנה מתכננים להגביר השימוש בקש); 5. מזון מרוכז.

בחודשי הסלק, לדוגמה, ההזנה היא כדלקמן, לפי שעות:

03.00 תערובת

05.00 קש 1.5 ק"ג

07.00 סלק בערך של 3 יח"מ

09.00 קש מריפוד בסככה

10.30 גרגרי כותנה 2 ק"ג + 1 ק"ג תערובת

13.00 תערובת

15.00 תחמיץ בערך של 1.5 יח"מ

18.00 תערובת

23.00 שחת קטניות בערך של 1 יח"מ

(החלוקה ע"י השומר)

ריפוד — במשך כל השנה.

ברמי יוסף קב' נחשולים

אציין מספר נקודות ובעיקר אעמוד על בעית השומן בחלב.

א. מגמות בייצור החלב שאנו חותרים אליהם:

1. העלאת תנובת החלב הממוצעת לפרה;
 2. העלאת % השומן;
 3. השבחת טיב החלב.
- שלושת הסעיפים הנ"ל — משמעותם הכנסה גבוהה יותר.

ב. הפחתת ההוצאות:

השאלה המרכזית כאן — צורת המימשק, ה"אומרת": צוות טוב, שיכון ותנאים טובים לפרות, הזנה טובה ומאוזנת במשך כל השנה, וזולה ככל האפשר.

בקשר להעלאת תנובת החלב, אנו עדים, ש"ככל שמעלים את הכמות היומית הממוצעת לפרה והכללית של העדר כולו, פוחת אחוז השומן. השאלה היא, — האם כדאית הרדיפה להעלאת התנובה לפרה בעדר בכל מחיר? כי את זאת משיגים: ע"י בירור קפדני והוצאת הרבה פרות מהעדר, וע"י האבסת כמויות גדולות מאוד של מ"מ, שהוא יקר כיום. הרי בעד שיווק חלב דל בשומן התמורה קטנה יותר.

יכולים לטעון שזה משתלם והרווח ברוטו גבוה, אבל ייתכן מאוד, שבתנאים אחרים אפשר להגדיל עוד יותר את הרווח, והשאלה היא, — איך עושים זאת? מובן, שאין אפשרות להכתיב רצפט, אלא שזהו האתגר, שכל משק צריך להתנסות בו.

האמצעים המקובלים עלינו להעלאת אחוז השומן:

א. הגדלת אחוז החומר היבש במנה היומית של הפרה החולבת ממזון גס (הוכח בניסויים, ובמשקים למעשה);

ב. חלוקת המזון בהרבה ארוחות ככל האפשר לאורך היממה.

סיכום

נגעתי במספר נקודות, שהן בראש דאגותינו: